

Частное акционерное общество по
газоснабжению и
газификации «МАКЕЕВКАГАЗ»
86125, Украина, Донецкая обл.
г. Макеевка, ул. Артема, 1
т/с № 2600607137267
в АБ «Укргазбанк»
МФО 320478, код ЄДРПОУ 20316900

Приватне акціонерне товариство
по газопостачанню та газифікації
«МАКІЇВКАГАЗ»
86125, Україна, Донецька обл.
м. Макіївка, вул. Артема, 1
п/р № 2600607137267
в АБ «Укргазбанк»
МФО 320478, код ЄДРПОУ 20316900

Тел.+380994500060

e-mail: makeewkagaz@yandex.ru

От 06.04.2016 № 217

До Конституційного Суду України
01033, м. Київ, вул. Жилианська, будинок 14

Суб'єкт права на конституційне звернення:

Приватне акціонерне товариство по
газопостачанню та газифікації «Макіївкагаз»

ЄДРПОУ 20316900

Юридична адреса: 86125, Донецька область, м.
Макіївка, вул. Артема, 1

Адреса для пошти: Донецька область, м.
Маріуполь, а/с 15058, індекс 87515.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

Керуючись пунктом 2 статті 150 Конституції України, пунктом 4 частини 1 статті 13, статтями 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

Просимо Конституційний Суд України:

Надати офіційне тлумачення положень пункт 6 стаття 83 Господарського процесуального кодексу України, статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» від 2 вересня 2014 року № 1669-VII.

Предмет необхідного тлумачення

1. пункт 6 стаття 83 Господарського процесуального кодексу України: Господарський суд, приймаючи рішення, має право:

б) відстрочити або розстрочити виконання рішення.

2. Стаття 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції»

Протягом терміну дії цього Закону єдиним належним та достатнім документом, що підтверджує настання обставин непереборної сили (форс-мажору), що мали місце на території проведення антитерористичної операції, як підстави для звільнення від відповідальності за

невиконання (неналежного виконання) зобов'язань, є сертифікат Торгово-промислової палати України.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні:

Офіційне тлумачення пункт 6 стаття 83 Господарського процесуального кодексу України, статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» є необхідним у зв'язку з наявністю неоднозначності застосування положень, вказаних в цих нормативних актах господарським судом першої інстанції.

Необхідно звернути увагу, що в одних випадках господарський суд задовольняє клопотання про відстрочку виконання рішення суду за наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим, зокрема у зв'язку з настанням форс-мажорних обставин щодо виконання договірних зобов'язань, що підтверджується сертифікатами Торгово-промислової палати України, а в інших випадках не задовольняли такі клопотання та не брали до уваги обставини та факти, викладені в сертифікатах Торгово-промислової палати України.

Виклад фактичних обставин справи:

Рішенням господарського суду _____ у справі за позовом Публічного акціонерного товариства _____ до Приватного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації _____ про стягнення за договором на купівлю-продаж природного газу _____, частково задоволені вимоги Позивача.

Під час розгляду зазначеної справи, Відповідач надав сертифікати Торгово-промислової палати України _____ та _____ про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), що засвідчують настання обставин непереборної сили _____ і тривають на _____ які унеможливили виконання договору купівлі-продажу природного газу _____.

На підставі наданих сертифікатів Торгово-промислової палати України _____ та _____ господарський суд _____ області взяв до уваги представлені відомості, зазначив, що підприємство знаходиться у важкому фінансовому становищі, із зазнанням значних збитків, у тому числі внаслідок проведення антитерористичної операції у _____ області і дана обставина носить винятковий характер, яка у свою чергу, разом з тим, перешкоджає на даний час повному відновленню виробничої діяльності відповідача. Господарський суд _____ області також зазначив, що на даному етапі значний обсяг суми примусового стягнення може привести до несприятливих наслідків діяльності підприємства відповідача і поставить під загрозу можливість відновлення його фінансового становища.

Враховуючи викладене, суд зауважив, що обставини, наведені відповідачем в підтвердження свого скрутного становища, є винятковими і ускладнюють виконання рішення.

Господарський суд _____ області дійшов висновку про доцільність відстрочення виконання рішення по даній справі на строк 6 місяців з моменту набрання законної сили даним судовим актом.

Таким чином, Господарський суд _____ області у даній конкретній справі висловив свою правову позицію, що сертифікат Торгово-промислової палати України про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), що засвідчують настання обставин непереборної сили _____ і тривають на _____, які унеможливили виконання договору купівлі-продажу природного газу _____ підтверджує скрутне становище відповідача, обставини зазначені в сертифікаті є винятковими і ускладнюють виконання рішення.

Разом з тим, звертаємо увагу Конституційного Суду України на те, що існує рішення цього ж господарського суду _____, у якому висловлюється протилежна правова позиція.

Так, рішенням господарського суду . . . у справі
905/ за позовом публічного акціонерного товариства (далі-Позивач)
до Приватного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації (далі -
Відповідач) про стягнення за договором на транспортування природного газу магістральними
трубопроводами частково задоволені вимоги Позивача.

Під час розгляду зазначеної справи, Відповідач надав клопотання . щодо
залучення і розгляду сертифікатів ТПП України . про настання
для Приватного акціонерного товариства по газопостачанню та
газифікації форс-мажорних обставин за Договором на транспортування
природного газу магістральними трубопроводами які
тривають станом на дату видачі сертифікатів.

Господарський суд області висловив таку правову позицію: «Відповідно до
приписів ст.ст.6, 627 ЦК України сторони є вільними у визначенні умов договору з
урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового
обороту, вимог розумності та справедливості.

Розділом 9 Договору сторони передбачили, що вони звільняються від відповідальності за
часткове або повне невиконання обов'язків щодо Договору, якщо це невиконання є наслідком
непереборної сили (форс-мажорних обставин). Під форс-мажорними обставинами розуміються,
серед іншого, військові дії. Строк виконання зобов'язання відкладається на строк дії форс-
мажорних обставин. Сторони зобов'язані негайно повідомити про обставини форс-мажору та
протягом 14-ти днів з дати їх виникнення надати підтвердні документи відповідно до
законодавства.

Суд не приймає до уваги докази настання у відповідача обставин форс-мажору, оскільки
на порушення умов п.9.3. Договору доказів повідомлення будь-коли протягом всього періоду
дії форс-мажорних обставин позивача про їх настання відповідачем до матеріалів справи не
надано».

до господарського суду області від Відповідача направлено
клопотання про відстрочку виконання рішення у справі на
один рік з дня набрання рішенням законної сили.

Господарський суд , області постановив ухвалу, відповідно до
якої Клопотання Відповідача про відстрочку виконання рішення у справі на один
рік з дня набрання рішенням законної сили залишив без задоволення.

Таким чином, господарський суд області у зазначеній вище справі не прийняв
до уваги докази настання у відповідача обставин форс-мажору на підставі наданих сертифікатів
Торгово-промислової палати України.

Така неоднозначність у застосуванні господарським судом області норм
положень пункт 6 стаття 83 Господарського процесуального кодексу України, статті 10 Закону
України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» призвела
до порушення конституційного права Приватного акціонерного товариства по газопостачанню
та газифікації , зокрема право на захист прав та законних інтересів юридичної
особи.

Нормативне обґрунтування правової позиції Приватного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації

Приписами статті 8 Конституції України передбачено, що в Україні визнається і діє
принцип верховенства права.

Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Відповідно до статті 55 Конституції України, права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Приписами ч. 2 ст. 124 Конституції України встановлено, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі, тобто кожен із суб'єктів правовідносин у разі виникнення спору може звернутися до суду за його вирішенням

Суб'єктами таких правовідносин можуть бути будь-які фізичні та юридичні особи.

Згідно ст. 124 Конституції України, правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції.

Статтею 129 Конституцією України визначено основні засади судочинства і до них, зокрема, належать законність, рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Відповідно статті 7 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», кожному гарантується захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки незалежним, безстороннім і справедливим судом, утвореним відповідно до закону.

Приписами статті 9 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» закріплено, що правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак.

Суд створює такі умови, за яких кожному учаснику судового процесу гарантується рівність у реалізації наданих процесуальних прав та у виконанні процесуальних обов'язків, передбачених процесуальним законом.

Приписами ст.121 Господарського процесуального кодексу України встановлено, що при наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим, за заявою сторони, державного виконавця, за поданням прокурора чи його заступника або за своєю ініціативою господарський суд розглядає це питання у судовому засіданні і у виняткових випадках, залежно від обставин справи, може відстрочити або розстрочити виконання рішення, ухвали, постанови, змінити спосіб та порядок їх виконання.

Відстрочка виконання судового рішення в розумінні ст.121 ГПК України може бути встановлена судом лише за умов наявності виключних обставин, які ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим.

Діючим законодавством не передбачено переліку таких обставин. Таким чином, суд оцінює докази відповідно до ст.43 Господарського процесуального кодексу України за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому процесі всіх матеріалів справи в їх сукупності, керуючись законом.

В пункті 7.2 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17.12.2010 № 9 "Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарський судів України" вказується на те, що підставою для відстрочки, розстрочки, зміни способу та порядку виконання рішення можуть бути конкретні обставини, що ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим у визначений строк або встановлений господарським судом способом. При цьому слід мати на увазі, що згоди сторін на вжиття заходів, передбачених статтею 121 Господарського процесуального кодексу України, ця стаття не вимагає, і господарський суд законодавчо не обмежений будь-якими конкретними термінами відстрочки розстрочки виконання рішення. Проте, вирішуючи питання про відстрочку чи розстрочку

виконання рішення, зміну способу порядку виконання рішення, господарський суд повинен враховувати матеріальні інтереси сторін, їх фінансовий стан, ступінь вини відповідача у виникненні спору, наявність інфляційних процесів у економіці держави та інші обставини справи, зокрема, скрутний матеріальний стан, стосовно юридичної особи – наявну загрозу банкрутства, відсутність коштів на банківських рахунках і майна, на яке можливо було б звернути стягнення, стихійне лихо, інші надзвичайні події тощо.

До таких надзвичайних подій відносяться форс-мажорні обставини, які не можливо ні передбачити, ні уникнути. Настання форс-мажорних обставини, що настали для багатьох підприємств області, пов'язані з наступними подіями.

Рада національної безпеки і оборони України прийняла рішення «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України», на виконання якого та у відповідності до Закону України «Про боротьбу з тероризмом», керівником Антитерористичного центру при СБУ виданий, до яких віднесені Донецька та Луганська області з терміном дії АТО з 7.04.2014 року. Місто області знаходиться на території проведення антитерористичної операції.

Загальновідомими є факти активних бойових дій в зоні проведення антитерористичної операції, факти захоплення підприємств та протиправних дій третіх осіб.

ПРАТ не стало виключенням, так , невідомими озброєними особами було здійснено захоплення підприємства, в тому числі були захоплені всі основні засоби, майно, обладнання, нерухомість, грошові кошти, а з ПРАТ , відповідно до наказу призупинило свою господарську діяльність.

З огляду на протизаконні дії невідомих та захисту своїх інтересів, ПРАТ звернулося до правоохоронних органів з заявою

МВ ГУМВС України в розпочато кримінальне провадження за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 341 КК України. Наразі триває слідство.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», протягом терміну дії цього Закону єдиним належним та достатнім документом, що підтверджує настання обставин непереборної сили (форс-мажору), що мали місце на території проведення антитерористичної операції, як підстави для звільнення від відповідальності за невиконання (неналежного виконання) зобов'язань, є сертифікат Торгово-промислової палати України.

Отже, враховуючи вищевикладені норми чинного законодавства України можливо зробити висновок, що сертифікати, видані Торгово-промисловою палатою України про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), що засвідчують настання обставин непереборної сили є доказом виняткових, надзвичайних подій, що унеможливають виконання договірних зобов'язань і є підставою для відстрочки, розстрочки, зміни способу та порядку виконання рішення.

Враховуючи викладене, керуючись приписами статей 38, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОСИМО:

1. Надати офіційне тлумачення положень пункт 6 стаття 83 Господарського процесуального кодексу України, статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період

проведення антитерористичної операції» від 2 вересня 2014 року № 1669-VII з урахуванням обставин, викладених у цьому зверненні.

2. Всі процесуальні документи, пов'язані з розглядом даного звернення просимо направляти на поштову адресу Приватного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації

Додатки:

1. засвідчена копія Статуту ПРАТ
2. засвідчена копія виписки з ЄДРПОУ;
3. засвідчена довіреність на підписанта ;
4. Рішення господарського суду у справі
5. Рішення господарського суду у справі
6. Роздруківка Ухвали господарського суду у справі

Дане конституційне звернення та додатки до нього подаються у трьох примірниках.

Заступник директора

С.Г. Коломієць